

27-10-23

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

Minister VWS

Deadline: 01-11-2023

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en
Preventie (VGP)

Ontworpen door

nota

(ter beslissing) Verzoek om reactie op petitie Gimsel 'Houd ons voedsel gentech vrij'

Datum Document

Kenmerk
3709941-1055632-VGP

Bijlage(n)

1. Aanleiding

Op 5 juli 2023 heeft de Europese Commissie haar voorstel gepubliceerd over planten die verkregen zijn met Nieuwe Genomische Technieken (NGTs). In het Fische Verordening Nieuwe Genomische Technieken van 8 september jl. heeft het kabinet gereageerd op dit voorstel. Dit heeft geresulteerd in de petitie "houd ons voedsel gentech vrij", die op 2 oktober is aangeboden aan de Tweede Kamer. De Tweede Kamer heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit om reactie op deze petitie gevraagd. Aangezien de onderwerpen keuzevrijheid van de consument en etikettering van levensmiddelen onder de verantwoordelijkheid van uw ministerie vallen, is het verzoek om reactie aan u overgedragen.

Met deze nota wordt u geadviseerd in te stemmen met de verzending van bijgevoegde reactie op de petitie 'houd ons voedsel gentech vrij' naar de Tweede Kamer.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met bijgevoegde brief, zodat deze naar de Tweede Kamer kan worden verzonden.

De brief wordt parallel voorgelegd aan MLNV en MIenW. Na hun akkoord kan de brief aan de TK worden verzonden.

3. Kernpunten

In de petitie "houd ons voedsel gentech vrij", ondertekend door burgers, consumenten en biologische ondernemers, wordt aandacht gevraagd voor keuzevrijheid van de consument, specifiek met betrekking tot levensmiddelen geproduceerd met genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) en Nieuwe Genomische Technieken (NGTs), zoals CRISPR-Cas. Ondertekenaars van de

petitie willen het recht behouden om te kunnen blijven kiezen voor producten die zonder het gebruik van ggo's of NGTs zijn verkregen, door vermelding ervan op het etiket van het desbetreffende levensmiddel. Uit de petitie blijkt voorts dat er een wens is voor alternatieven voor diegenen die producten met NGTs willen vermijden.

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en
Preventie (VGP)

Kenmerk
3709941-1055632-VGP

In het BNC-fiche hebben we over keuzevrijheid en etikettering het volgende opgenomen:

"Het kabinet erkent de keuze in het voorstel om categorie 1 NGT-planten en hun producten niet te etiketteren voor de eindconsument. De Commissie beschrijft in het voorstel dat categorie 1 NGT-planten vergelijkbaar zijn met planten afkomstig van conventionele veredeling en natuur, daarom is de ggo-regelgeving niet van toepassing en is er dus geen etiketteringsplicht. Dit is in lijn met willekeurige mutagenese, een veilig bevonden techniek die reeds is vrijgesteld van de etiketteringsplicht en waarvan de producten al decennialang worden gebruikt en geconsumeerd. Het kabinet sluit zich hierbij aan. Daarnaast steunt het kabinet het verplicht etiketteren van uitgangsmateriaal als categorie 1 NGT, zodat het duidelijk is voor gebruikers met welk materiaal zij werken."

Dit is ook de lijn voor beantwoording van de petitie geweest.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Op basis van Kamervragen over het Fiche Verordening Nieuwe Genomische Technieken die zijn gesteld in het SO voorafgaand aan de Landbouw- en Visserijraad van 23 en 24 oktober blijkt dat PvdD zich zorgen maakt over de positie van het kabinet ten aanzien van de keuzevrijheid van de consument. In een van de vragen van PvdD werd verwezen naar de petitie "houd ons voedsel gentech vrij".

Daarnaast heeft op 19 oktober het tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad 23-24 oktober 2023 plaatsgevonden met de minister van LNV. Tijdens dit debat is een motie door PvdD ingediend over *'zich inzetten voor keuzevrijheid voor de consument, een gentechvrije biologische sector en het tegengaan van monopolisering van ons voedsel'*. De motie is door de Tweede Kamer aangenomen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

In het nationale en Europese stakeholderlandschap lopen de meningen over keuzevrijheid en etikettering uiteen:

- Verschillende belanghebbende partijen hebben aangegeven dat zij keuzevrijheid willen behouden en een keuze willen kunnen maken voor producten die zonder het gebruik van NGTs zijn verkregen. De biologische sector heeft aangegeven om NGT planten, hun producten en het uitgangsmateriaal niet toe te staan als zijnde biologisch. Deze partijen verwachten dat ook consumenten de keuze voor producten die niet met NGTs zijn geproduceerd willen kunnen maken door middel van een fysiek etiket op alle NGT-producten.
- Daarnaast zijn er ook partijen die juist tegen een etiketteringsplicht voor NGTs zijn. Deze partijen geven aan dat dergelijke etikettering consumenten kan misleiden, geen voordelen biedt en juridisch onhoudbaar, niet proportioneel, kostbaar, stigmatiserend en een handelsbelemmering zou kunnen zijn.

- c. *Financiële en personele gevolgen*
Vooralsnog geen.
- d. *Juridische aspecten haalbaarheid*
n.v.t.
- e. *Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)*
Interdepartementaal met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Daarnaast is er regelmatig overleg met belanghebbenden met daarin partijen die voorstanders of tegenstanders zijn van NGTs.

- f. *Gevolgen administratieve lasten*
n.v.t.
- g. *Toezeggingen*
n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

- a. *Motivering*
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en
Preventie (VGP)

Kenmerk
3709941-1055632-VGP